

Chovatel savců pro zájmové chovy (kód: 41-081-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Chovatel zvířat v zoo
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Kompletace a údržba chovných zařízení pro drobné a středně velké druhy savců, zajištění optimálního prostředí, vedení provozního deníku	4
Obsluha přístrojů a technického zázemí chovů savců, zajištění bezpečnosti práce	4
Zajišťování reprodukce zvířat	4
Přirozený a umělý odchov savců	4
Prevence nákaz v chovech savců	4
Příprava krmiv a krmení savců	4
Stanovení specifického přístupu k chovu náročnějších druhů savců	4
Zabezpečení welfare v chovech savců	4
Aplikace zákonů a nařízení a mezinárodních dohod upravujících chov ohrožených druhů světové fauny (CITES)	4
Odchyt a odborná manipulace s drobnými a středně velkými savci, transport	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.11.2016

Kritéria a způsoby hodnocení

Kompletace a údržba chovných zařízení pro drobné a středně velké druhy savců, zajištění optimálního prostředí, vedení provozního deníku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat typy vnitřních ubikací a venkovních zařízení, předvést manipulaci a zajištění proti úniku zvířat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat vhodné místo pro chovná zařízení pro zadaný druh hlodavce a zajícovce, vysvětlit výběr pro malou šelmu (fretku)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit teplotu a vlhkost v místě chovu, navrhnout denní světelný a tepelný režim	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout, jakým způsobem je možné zajistit větrání v uzavřených prostorách terárií a zastínění u venkovních zařízení	Praktické předvedení
e) Osadit a prostorově vyřešit vnitřek ubikace pro zadaný druh hlodavce a zajícovce, vybrat vhodný substrát na podestýlku, založit krmivo a instalovat napáječky, předvést čištění ubikace	Praktické předvedení
f) Vést provozní deník pracoviště, zapsat teplotu, vlhkost, biologická pozorování (párování, agresivní chování apod.) a mimořádné události	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha přístrojů a technického zázemí chovů savců, zajištění bezpečnosti práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obsluhovat technická zařízení zaručující potřebné mikroklima v uzavřených prostorách - např. klimatizaci, zvlhčovače, ventilaci, přímotopná tělesa, infralampy, UV lampy, ionizační zařízení, ovládat časové spínače osvětlení a topení, rozvody vody, obsluha jednoduchého typu inkubátoru	Praktické předvedení s výkladem
b) Dodržovat a kontrolovat dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví s ohledem na možnost přenosu závažných onemocnění (zoonóz), respektovat základní povinnosti při práci s biologickým materiálem, údržbě a preventivních kontrolách elektrických zařízení, požární prevenci	Praktické předvedení
c) Vyjmenovat hlavní zásady bezpečnosti práce při manipulaci s hlodavci a drobnými šelmami, popis ochranných pomůcek, první pomoc při poranění zvířaty	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování reprodukce zvířat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podrobně popsat reprodukční biologii chovaných druhů, rozlišit pohlaví podle anatomických znaků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat sestavování chovných párů a chovných skupin, rozpoznat říji, uvést délky březosti a charakterizovat specifika postnatálního vývoje mláďat jednotlivých skupin	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat základní odlišnosti v chovu jednotlivých druhů, uvést, za jakých podmínek a jakým způsobem je možné chovat samce a samice společně a kdy je nutný oddělený odchov	Ústní ověření
d) Charakterizovat chov druhů citlivých na krátkodobý stres (vyrušování, hluk)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přirozený a umělý odchov savců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat princip přirozeného odchovu u následujících skupin savců (hlodavci, zajícovci, hmyzožravci a drobné šelmy)	Ústní ověření
b) Popsat princip umělého odchovu u následujících skupin savců (hlodavci, zajícovci, hmyzožravci a drobné šelmy)	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Prevence nákaz v chovech savců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní postupy prevence nákaz v chovech - dodržování čistoty, veterinární vyšetření nově přichozích jedinců, opatření minimalizující možnost kontaminace venkovních chovů volně žijícími živočichy, opatření při výskytu ekto- a endoparazitů, preventivní odčervení, způsoby a druhy očkování, vakcinační schémata	Písemné a ústní ověření
b) Vyjmenovat opatření, která je nutno provést v případě výskytu epidemie, charakterizovat způsoby asanace chovu	Ústní ověření
c) Popsat součinnost s veterinární službou, vyjmenovat nákazy podléhající oznamovací povinnosti a nemoci savců přenosné na člověka	Ústní ověření
d) Předvést postup při likvidaci biologického odpadu z chovů (kadavery zvířat, znečištěná podestýlka, zbytky krmiv a vody z napáječek) ve smyslu platných hygienických a veterinárních předpisů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava krmiv a krmení savců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat a popsat základní typy krmiv pro jednotlivé druhy, uvést nejčastěji používané doplňky (vitamíny, minerální látky, probiotické přípravky)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit z komponent krmnou směs podle druhu, předvést pomůcky pro umělé krmení a stanovit časový rozvrh krmení a krmnou dávku rovněž s ohledem na aktuální zdravotní stav a kondici chovaného zvířete	Praktické předvedení
c) Rozpoznat a popsat základní závady krmiv (plísně, hniloba, napadení škůdci, znečištění trusem volně žijících zvířat) a uvést, jaké důsledky může mít jejich použití pro zdraví chovaných zvířat	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení specifického přístupu k chovu náročnějších druhů savců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat běžně chované druhy a skupiny savců v zájmových chovech (hlodavci, zajícovci, menší šelmy) po stránce biologické a anatomické	Písemné ověření
b) Uvést příklady choulostivých druhů a druhů vyžadujících zvláštní péči	Ústní ověření
c) Podle obrázků nebo v chovném zařízení určit alespoň 10 druhů savců z výše uvedených skupin	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zabezpečení welfare v chovech savců

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit možnosti aplikace principů životní pohody zvířat (welfare) v podmínkách zájmových chovů savců	Ústní ověření
b) Stanovit dimenze chovného zařízení s ohledem na biologické potřeby chovaného druhu (včetně počtu jedinců) s využitím doporučení ÚKOZ (Ústřední komise pro ochranu zvířat)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést způsoby spojování nepřibuzných skupin a přidávání nových jedinců do chovu s cílem zabránit projevům agrese ve skupině a ztrátám, definovat nároky jednotlivých druhů na prostor a vzájemnou snášenlivost	Ústní ověření
d) Definovat příčiny a negativní následky dlouhodobého stresu, vysvětlit opatření směřující k prevenci	Ústní ověření
e) Navrhnout způsob řešení důsledků šokových situací např. přehřátí nebo podchlazení z důvodu výpadku termoregulačních zařízení, zvýšené koncentraci oxidu uhličitého, hluk, leknutí, vniknutí a útok predátora	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit, jakým způsobem je potřeba odborně přistupovat při záchraně neodborně chovaných savců (dehydratace, vyhladovění a jiná postižení)	Ústní ověření
g) Vysvětlit postup budování konstrukce chovných zařízení, aby v případě neočekávaných situací a následné panice nedocházelo k poraněním jedinců, zabezpečit ubikaci proti úniku, u venkovních proti podhrabání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikace zákonů a nařízení a mezinárodních dohod upravujících chov ohrožených druhů světové fauny (CITES)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam Mezinárodní konvence o obchodu s ohroženými druhy světové fauny (CITES) a vyjmenovat praktické dopady na chovatele, uvést podmínky při dovozu nebo vývozu druhu zařazeného do seznamů I a II CITES, objasnit jak vypadá a k čemu slouží tzv. CITES permit	Písemné ověření
b) Uvést, jakým způsobem se mohou chovatelé podílet na zamezení nelegálního obchodu s ohroženými druhy	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Odchyt a odborná manipulace s drobnými a středně velkými savci, transport

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést šetrný odchyt určených savců (nejlépe potkana a králíka)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést manipulaci s určenými savci a přípravu na transport, stanovit dobu transportu a uvést možná rizika	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=30941&kod_sm1=26).

Žadatel předloží platné lékařské osvědčení o schopnosti pracovat se zvířaty.

Zkouška je zaměřena na 4 skupiny savců: hlodavce, hmyzožravce, zajícovce a malé šelmy (fretky, mangusty, surikaty nebo kočky). Pro účely praktického předvedení stačí, aby uchazeč manipuloval se dvěma druhy savců - jedním zástupcem hlodavců (potkanem nebo křečkem nebo křečičkem nebo morčetem) a s jedním zástupcem zajícovců (králíkem domácím).

U kompetence "Příprava krmiv a krmení savců", v kritériu a) bude uchazeč charakterizovat krmiva pro jednotlivé skupiny savců (hlodavce, zajícovce, hmyzožravce a drobné šelmy) a pak bude určovat 3 vzorky krmiv pro býložravce, hmyzožravce a masožravce.

Při ověřování kompetencí formou praktických úloh je třeba sledovat a hodnotit zručnost provádění všech úkonů, při práci s přístroji dodržování bezpečnosti, stejně jako hygieny práce, pozornost věnovat kvalitě a časovému hledisku zvládnutí předváděných prací.

Přitom je nutno posuzovat nejen konečný výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nevhodnějším postupu řešení zadaného úkolu s ohledem na druh savce a podle podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na zručnost a etiku manipulace se zvířaty, podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi. Zvláštní pozornost je třeba věnovat způsobu odchyty, fixaci a případně i ošetření a transportů ve smyslu omezení stresu a nebezpečí poranění zvířat, stejně tak vysvětlit nebezpečí pro chovatele v případě manipulace s většími druhy hlodavců, případně s menšími šelmami.

Předpokládá se rutinní znalost bezpečného zacházení s desinfekčními a čisticími prostředky a zajišťování likvidace biologického odpadu ve smyslu platných nařízení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp.

nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru zaměřeném na chovatelství a alespoň 5 let odborné praxe v chovech zvířat nebo v zájmových chovech nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání chovatel cizokrajných zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání v biologickém nebo zemědělském oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v chovu zvířat nebo v zájmových chovech nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo učitele odborného výcviku nebo učitele odborných předmětů v oblasti chovatelství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánem nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro vykonání písemné části zkoušky
- Místnost vhodná pro instalaci chovných zařízení
- Venkovní chovná ubikace
- Základní komponenty chovných zařízení – krmítka, napáječky
- Základní sortiment krmiv a komponentů pro výrobu krmných směsí
- Technická zařízení potřebná k sledování regulaci teploty, vlhkosti a světelného režimu, případně koncentrace oxidu uhličitého – teploměry, vlhkoměry, časové spínače, topné prvky
- Minimálně 2 druhy savců - jeden zástupce hlodavců (potkan nebo křeček nebo křečík nebo morče) a jeden zástupce zajíců (králík domácí)
- Obrazové tabule pro poznávací část zkoušky

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 60 až 120 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.